

קו ההלכה הספרדי

גליון חודשי 16

קו ההלכה

קו ההלכה מענה לשאלות בהלכה 24 שעות ביממה. רגש לנפש. שלום בית. חינוך ילדים.

בתכמה יבנה בית

15

לא מדברים-
עושים!

פרויקט מיוחד

12

לבקש מאביו
להסיעו ברכבו

קו ההלכה לילדים

8

סור מרע
ועשה טוב

סיפור

5

אני חייב
לשלם???

דיון משפחתי

2

דברים האסורים משום סכנה

הלכה למעשה • הרב יחזקאל אשכנזי

דברים האסורים משום סכנה

אדם שהלך לישון ולא החליף בגדיו, וכשקם מצא שיש לו דבר מאכל בתוך הכיסים, כגון סוכריות וכדומה, האם מותר לאוכלם?

בדיעבד אין לאסור זאת, ויכול לאכול מאכל זה. שו"ת עין יצחק (להגאון רבי יצחק אלחנן סימן ס"א) ובהליכות עולם (חלק ז' פרשת פנחס אות י"ב).

בחודר ישיבה שהביא מבתו מאכלים הנמצאים בתוך המזוודה, ואת המזוודה הגיח תחת המיטה, האם מותר לאכול מאכלים אלו?

בשולחן ערוך (יו"ד סי' קטז) סעי' ה) נפסק שיש איסור לאכול אוכלים ששהו מתחת למיטה בשעת השינה, משום ששורה עליהם רוח רעה. אולם לעניין דיעבד כתב מרן הגר"ע זיע"א בספר הליכות עולם (חלק ז' פרשת פנחס סעיף יב) שיש להקל בזה במקום שיש הפסד, ואפי' אם ההפסד הוא מועט יש להקל. וע"ע בשו"ת יביע אומר (ח"א יו"ד סי' ט).

שמעתי שיש איסור לשתות מים יחד עם אכילת דגים, האם נכון הדבר ומהו המקור לכך?

מבואר בתוספות (מועד קטן יא. דיבור המתחיל כוורא) שיש חשש סכנה לשתות מים

יחד עם אכילת הדגים, והביאו כף החיים (סימן קע סעיף קטן ע"ט), אמנם בספר חוט שני (שבת ח"ד עמוד שצט) מבואר שמכיוון שהרופאים אינם מודים שיש בזה סכנה לכן אין איסור בזה בזמנינו, אולם מכל מקום המחמיר תבוא עליו ברכה.

ישנתי ברכב, והיה מתחת הכסא אוכל עטוף בשקית ניילון, האם מותר לאוכלו? והאם יש הכדל בין אם האוכל היה מכוסה או מגולח?

אף שלכתחילה צריך להיזהר שלא יהיו מאכלים תחת הכיסא שישן עליו, מכל מקום להלכה אף אם ישן על הכיסא והיו תחתיו מאכלים יכול לאוכלם, ואפילו אם האוכל היה מגולה בלי כיסוי. (שו"ת שבט הקהתי (חלק ד' סימן רב, ועיין בהליכות עולם חלק א עמוד טז).

האם יש איסור לשתות מיין שהיה מגולה לילה שלם מחשש סכנה שמא שתה ממנו נחש וכדומה, או לא?

אף שבזמננו היו מקפידים על משקה מגולה שלא לשתות ממנו מחמת סכנה, מכל מקום בזמנינו אין מקפידים על מגולה, ואין חשש סכנה בכך. (קיצור שלחן ערוך סימן עז סעיף ה).

אנו רגילים לעשות סלט מיוחד שהרכיב העיקרי הוא בצל, הותכים בצל ומולחים אותו מעט, סוחטים את מימיו ומפזרים תבלינים פפריקה וסומאק, האם מותר לעשות סלט כזה מערב שבת, ולהשאיר במקרר לשתות בבוקר או שיש בעיה של בצל קלוף שאסור להשהות לילה שלם?

יש אוסרים במקרה כזה מכיוון

שהבצל נכבש עם תבלינים בלבד ואינו מעורב בירקות וכדומה (בן איש חי שנה שניה פרשת פנחס אות י"ד), אמנם דעת מרן הרב עובדיה שמואל לעשות כך מכיוון שמערבים בסלט זה תבלינים והוא נכבש איתם, ואין בזה איסור לינת לילה כלל ועל זה לא הזהירו חכמים (הליכות עולם ח"ז עמ' ריד).

אשה שבישלה דגים ובתוך התבשיל שמה אבקת מרק, והגה לאחר העירבוב נזכרה שאבקת המרק הייתה בשדית, האם הדגים נאסרו או לא?

בגמרא פסחים (פח). מבואר שסכנה לאכול דגים עם בשר משום צרעת. אמנם בנידון שלנו מכיון שבאבקה עצמה אין כמות רבה של בשר, אלא הרוב זה תבלינים ועמילנים וכדומה, נמצא שיש פי שישים בתערובת של הרוטב עם הדגים כנגד הבשר, והבשר בטל בשישים וממילא הדגים מותרים, וגם באופן שיש סכנה כמו דגים ובשר, מועיל ביטול בשישים. (יביע אומר חלק א יו"ד סי' ז).

בערב שבת, עקדת הבית בישלה דגים וערבבה את התבשיל עם כף, ולאחר מכן הכניסה בטעות את הכף עם השיריים של הדגים לתוך תבשיל בשרי, האם מותר לאכול את התבשיל של הבשר או שיש בזה משום סכנה?

בגמרא (פסחים עו): מבואר שאכילת בשר עם דגים אסורה משום חשש צרעת, ולכן יש מחמירים שאפילו אם נפלה חתיכה כל שהיא של דג לתוך תבשיל של בשר, ואוסרים את כל התבשיל והדבר חמור משאר איסורים הבטלים בשישים. (טז יו"ד סימן קטז ס"ק ב) אמנם להלכה פסקו הפוסקים שאם יש שישים כנגד המעט שנתערב עם הבשר, מותר לאכול את התבשיל. (שו"ת יביע אומר ח"א יו"ד סימן ז, ושו"ת חוט השני סימן טז).

האם מותר לקנות מעדן הלבי שיש בו שמן "אומגה 3", שברוך כלל מופק משמן דגים לכתחילה? והאם מותר למפעל שיש לו

הכשר מהורדר לערב לכתחילה שמן דגים בתוך המעדן?

בעניין אכילת דגים בחלב ישנה מחלוקת גדולה בפוסקים. הנה בבית יוסף בסימן קעג באו"ח כתב, 'ולעניין דגים בחלב יתבאר ביורה דעה סימן פז' ואילו בסימן פז ביורה דעה לא כתב אלא את האיסור לאכל דגים עם בשר, ולכן למדו החיד"א והפרי חדש שמה שכתב הבית יוסף באורח חיים הוי טעות סופר ואין

הפוסקים סיבה לדבר, דכיוון שכל האיסור של דגים וחלב הוא איסור קלוש, לכן אין לנו אלא חידושו והווי דלא להוסיף עלה, ולכן אף חמאה שנוצרה מחלב, מ"מ יש להקל. ומעתה ה"ה לעניין מעדן ושומן דגים, שיש לדמות שומן דגים לחמאה שדווקא דגים וחלב אסור, אבל שומן דגים וחלב מותר, ושמעתי מפי הג"ר יעקב יוסף זצוק"ל שכך הורה הגרי"ש אלישיב זצוק"ל שחלב עם שומן דגים שרי אף לשיטת הספרדים דהוי ס"ס, ספק שמא חלב

שום איסור לאכול דגים עם חלב, אמנם הזבחי צדק וכן איש חי ובכף החיים כתבו לאסור, ומקור דבריהם לאיסור זה מדברי רבינו בחיי בפרשת משפטים דבדגים וחלב איכא סכנתא כדגים ובשר.

אולם הרב בן איש חי אסר אף דגים וחמאה, ואילו הזבחי צדק והכף החיים הקלו בדגים וחמאה. ומרן הגר"ע בהליכות עולם (ח"ז פרשת בהעלותך סעי' ט) כתב שבמקום שנהגו לאסור דגים עם גבינה ימשיכו במנהגם ובמקום שלא אסרו אין צריך להחמיר.

והנה לעניין דגים וחמאה שהקילו נתנו

ודגים מותר ואת"ל שאסור שמא שומן דגים הוי כחמאה.

ובשו"ת דברי דוד (להגאון הרב דוד טהרני שליט"א ח"ג סי' י"ח) כתב לאסור אף ג'לטין דגים עם חלב, ולענ"ד אין לאסור זאת שהרי בג'לטין כפי שהביא שם לוקחים את עורות הדגים ומכניסים אותם לתוך בריכה עם סודה קאוסטיט שנפגם לחלוטין, ואף לעניין איסור והיתר כאשר הג'לטין נעשה מחיות טמאות התיר מרן הגר"ע (יבי"א ח"ח חו"ד סי' י"א) וא"כ ודאי שאפשר להתיר ג'לטין עם חלב.

ולפי הנאמר לעיל מותר אף לערב לכתחילה

את 'האומגה 3' הנ"ל ואף אם נאמר שאין להכשיר מחמת ספק ספיקא אלא בדיעבד ולא לכתחילה, מ"מ לקנות מהחנות וודאי מותר לכתחילה שהדבר חשוב כדיעבד, וזה ע"פ דברי הב"י (ס"ס צז) וז"ל: כתב האגור נשאל מהר"י מולין על פת שנאפה עם צלי של גוי בדיעבד, והשיב, רוב הפוסקים פסקו דריחא לאו מילתא היא בתנורים שלנו, ואם יש פת אחרת דעתי נוטה דחשיב כמו לכתחילה ולמה תניח ההיתר ותאכל האיסור, אבל אם יש דוחק

למצא פת אחרת יש לסמוך על המתירים. עכ"ל. ואין דבריו נראים בעיני דדיעבד, מותר גמור הוא, ואפילו יש פת אחרת לפניו מותר לאכל מזו. עכ"ל ב"י. הרי לפנינו שדעת הבית יוסף שבמקום שנעשה כבר התבשיל או המאכל חשוב כדיעבד ומותר, אפילו שניתן להשיג מאכל אחר שהוא לכתחילה יותר. וה"ה לדין אף שינעם עוד מעדנים בחנות הנ"ל, כיוון שכבר נתערב חשוב כדיעבד ומותר לקנות לכתחילה.

וכעין זה מצאתי בהליכ"ע (שם) שאפילו בדגים וחלב כשנתבשלו יחד אין לאסור ואף אם אין ס' כנגדן.

יו"ל ע"י
קו ההלכה הספרדי
*3030

פיקוח הלכתי:
הג"ר אושרי אזולאי

לפרטים והערות
alonim3030@gmail.com

עיצוב ואסטטריגיה:
שמעון נהן
3189062@GMAIL.COM

לא לדבר - לעשות!

מעשה קטן שהוא גדול...
פרטים בעמוד 15

זה לא עוד דיבור,
זו מהפכה אמיתית!
כי הפעם לא מדברים - עושים!!

הרב אלחנן כאלף שליט"א
ע"פ הספר הדרכה ברורה

נתינה מולידה אהבה או שנאה?

ידך לשני, עליך לברר מה החסרון שלו ובהתאם לכך למלא אותו. הרבה אנשים נותנים ואפילו מתמסרים, אך הם לא מבררים מה החסרון של הצד השני. בעל יכול להעניק לאשתו מתנות והפתעות, ואפילו מתכבים המחממים את הלב, והוא אינו מבין מדוע נתינה זו לא מולידה אהבה, אך כאשר הוא יברר עם אשתו היקרה מה חסר לה, ופעמים רבות לא צריך לעשות בירור מעמיק, צריך רק לפתוח אוזניים ולהקשיב מה הצד השני זועק... הוא יכול לגלות כי היא צמאה לשעת איכות של הקשבה והבנה אל קשייה, ואם הוא רק יכוון את נתינתו לשם, הוא יגלה בהתאם את האהבה.

וכן אשה המשקיעה בסדר הבית ובהכנת אוכל מיוחד לכבוד בעלה, והיא תמהה מדוע השקעתה לא מולידה רגשות אהבה, מדוע פעמים רבות בעלה נראה מופנם? אך כאשר היא תברר עם בעלה היקר מה חסר לו, יתכן והיא תגלה כי חסר לו הרגשת כבוד ומעמד, שהיא לא תבטל את דיבורו או שתעלם מבקשותיו, ואם היא תחל לעבוד על עצמה ולשים לב לכך, היא ודאי תגלה כי נתינה זו הגבירה את אהבתם.

כך הדברים במערכות יחסים מול ילדים, כאשר הורים משקיעים ללא בירור מה חסר לכל ילד באופן אישי, האם מילה טובה, חיבוק אוהב... גם אם יתנו לו כל דבר אחר, זה לא מה שיוליד בו אהבה.

לרכישת הספר הדרכה ברורה העוסק בנושא מצות הבית, זוגיות, רפואה, הלכה, וכלכלה, התקשרו: 0527177330

לרשותכם! קו שיעורי הדרכה ברורה מעל 200 שיעורים בנושא עיצוב האישיות והזוגיות וטהרה: 0733718493

כאשר נשאל מהי אהבה? אנשים רבים יענו כי אהבה היא נתינה או במילים אחרות נתינה ללא ציפייה לקבל, אך כאשר נעמיק יותר נגלה כי אמנם נתינה יכולה לחזק את האהבה, אך השאלה היא מהי אהבה? למה אנחנו מתכוונים במשפט "אני אוהב אותך"?

התשובה היא: אהבה הינה רגש המבטא תחושת חיבור! מכאן אנחנו יכולים לשאול ואיך מתחברים? איך אוהבים?

אחת התשובות העיקריות היא ע"י נתינה! אכן נתינה מולידה אהבה כדברי הרב דסלר. אך חשוב מאוד לשים לב כי לא כל נתינה מולידה אהבה, ויתכן למצוא זוגות רבים הנותנים ומתמסרים ללא הרף, ובכל זאת האהבה היא לא מנת חלקם? גם זוגות העומדים לקראת גירושין, ודאי נתנו אחד לשני ואפילו התמסרו, ואם כן היכן אהבתם?

את השאלה נוכל לשאול גם במערכות יחסים עם ילדים, איך יתכן שהורים נותנים ללא גבול ומידה, והילדים לא מרגישים אוהבים? איך יתכן שילד לא מחובר רגשית להוריו שלא מפסיקים לחשוב עליו ולהעניק לא?

התשובה היא: שגם לנתינה יש מאפיינים משלה, ואם הנתינה לא נכונה, ממילא היא לא תוליד אהבה, ואדרבה נתינה לא נכונה עלולה להוליד שנאה וריחוק.

מהי נתינה נכונה? בספר 'הדרכה ברורה' ישנה הרחבה נפלאה על אופני הנתינה, וכן ישנה סידרת שיעורים על נושא זה, אך במסגרת זו נציע מאפיין אחד מאוד חשוב בנתינה אשר התורה הקדושה מדגישה אותו במצוות הנתינה והחסד.

כתוב בתורה "פתוח תפתח את ירך... די מחסורו אשר יחסר לו", מדגישה התורה, אם אתה חפץ לפתוח את

דין משפחה

משלוחת הדיינים של קו ההלכה שלוחה 1<3

הרה"ג יונתן שושן שליט"א • אב"ד משפט כהלכה

אני חייב לשלם???

אהרון הזמין ספריית עץ רחבת ידיים יקרה מאד לסלון ביתו החדש. ביום שלישי בבוקר הגיעה חברת ההובלות, והפועלים החלו מעלים את הקרשים בזה אחר זה לביתו. אהרון חנך ידיו זו בזו, מביט איך הספרייה המהודרת רוקמת עור וגידים. אך השמחה הייתה מוקדמת מדי... אחד הפועלים נהג בחוסר זהירות, ונתקע בספינקלרים המותקנים בפתח ביתו של אהרון. זרם מים אדיר פרץ בפרעות, המים החלו זורמים הישר לחדר המדרגות. ההצפה הייתה בלתי נשלטת עד שהמים חדרו לפירי המעליות.

התוצאה הישירה לא אחרה לבוא: הכרטיסים הדיגיטליים הקיימים בשתי מעליות הבניין התקלקלו זזא, בנוסף על הנזק המשמעותי שנגרם למנוע המעליות. שווי הנזק נאמד על סך של 100,000 ₪. כעת, ועד הבית תובע את אהרון לשלם את הנזק שארע מחוסר זהירות הפועל שהזמין לביתו. אולם, אהרון שהיה מופתע מעצם התביעה טען בתוקף שאינו חייב לשלם כלל היות והנזק לא נעשה על ידו כי אם על ידי פועל.

האם אהרון חייב לשלם את דמי הנזק?

דון אפא גברים וזני משפחה עם אי הרין והלזק?

• תשובה •

מעיקר הדין חיוב התשלום הוא על הפועל עצמו שהזיק ונהג בחוסר זהירות, אלא, שלרוב הפועלים משתמטים מתשלום ולא ניתן להוציא מהם את כספי הנזק, באופן זה ישנה אומדנא שבעלי החברה המעבידים את הפועלים יהיו אחראיים על הנזקים וישאו בתוצאות. סברא זו כתבה החזון איש (ב"ק סי' ז ס"ק יז) לעניין אדם שסמסר את בהמתו בידי אשה או קטן שאין להם ממון לשלם, והלכה הבהמה והזיקה, שיש לחייב את בעל הבהמה אע"פ שמסרה לשומרים כדת וכדין, מ"מ היות וידע שאין להם איך לשלם את נזקי הבהמה אם יקרה נזק, לכך חייב לשלם. זאת ועוד, ישנה אומדנא שבעלי החברה לוקחים בחשבון שפועלים עלולים לייצר נזק, וממילא כשהם מוסרים להם עבודה לבצע הם לוקחים אחריות על כל תוצאותיה. גם סברא זו נמצאת בדברי החזו"א (ב"ק סי' ה ס"ק יז) לעניין שומר שמסר לשומר אחר את החפץ לשמירה וחשב בדעתו שיתכן והשומר השני זיק אותו, ולבסוף הזיק השני, הראשון חייב בתשלומי הנזק, וה"ה כאן כשבעלי 'חברת הובלה' מוסרים חפצים לפועלים הם יודעים שיש סיכויים שיקרה נזק לחפצים או מחמת החפצים.

ולפי זה, אם משתמטים הפועלים עצמם מלשלם את הנזק חייבים בעלי החברה לשלם.

באופן שבעלי החברה גם כן משתמטים מלשלם את הנזק, יש לבעל הדירה לשלם את הנזק, שבאופנים כעין אלו קיבל על עצמו כל דייר בבניין לשאת בנזקים שיגרמו מחמת פעולות שיעשה בבניין. כן כתב בספר משפט המזיק (שם) בשם הגר"י סילמן שליט"א ועוד מופסק דורנו, שכל דייר בבניין משותף שעורך שיפוצים בביתו, מוכרח להשתמש בחצר המשותפת של השכנים לצורך הנחת חומרי בנין וכדומה, והשכנים אינם מסכימים לתת רשות להשתמש בחלקם, אלא אם כן ישלם את כל הנזקים שיגרמו על ידי הבנייה, ואחר שעל דעת כן נתנו את רשותם לבנייה, חייב בעל הדירה לשלם כל נזק שארע.

למעשה: מעיקר הדין הפועל חייב לשלם דמי הנזק, אם הפועל אינו משלם את נזקו יש לתבוע את בעלי חברת ההובלות, ואם אף הם אינם מוכנים לשלם בעל הדירה חייב לשלם את הנזק.

שידוכים כהלכה

הרה"ג אליהו חייאב שליט"א
ה"כ הרב קהילת שערי צדק ויט.
מנהל רוחני שלוחת דיגיטל ונפש

בעניין זה.

דעת החזון איש, ואחריו הסטייפלר והגר"ח קנייבסקי וההולכים בדרכיהם, שאכן יש לנהוג למעשה כדעת המשנה. כך הורו בחרושים שהגיעו לשאול על כך, גם לבחורי ישיבה.

לעומת זאת דעת גדולי ישראל רבים הייתה שדברי חכמים בן שמונה עשרה לחופה, הם משום שגיל זה בזמן המשנה התאים מבחינת הבשלות והבגרות לנישואין. אך כיום התמעטו הלבבות, ולבחור בן שמונה עשרה עדיין אין מספיק בשלות ובגרות לשאת ריחיים על צווארו. כך שיש בנישואין בגיל זה סיכון לשלום בית ולזוגיות, ועלולים להיווצר בהמשך קשיים גדולים בבית.

הרב וולבה כתב כי חולשת הנפש של דורנו שונה לא רק מן הדורות הקדמונים - אלא גם מן התקופה שלפני מלחמת העולם השנייה. "בעבר היו בני האדם מסוגלים להיאבק ולהתמודד עם בעיות, היום רוב הצעירים מתקשים לעמוד במתח נפשי כלשהו, אם מתעוררת איזו בעיה רצינית, מזדקקים הם לפסיכולוג ואף לכדורי הרגעה... והנה צעירים... שמעולם לא הורגלו לעמוד במתח, להיאבק ולהתגבר, ופתאום מוצאים את עצמם במערבולת

בן 18 לחופה(!)?

לכבוד הרב,
אני בחור ישיבה צעיר מבית חרדי, לפני כמחצית השנה מלאו לי שמונה עשרה שנה. יהיו שיתוהו מה לבחור בגיל ולמדור העוסק בענייני שידוכים? והתשובה היא - אבא שלי. מאז יום ההולדת האחרון שלי אבי דוחק בי לצאת לשידוכים, ומזכיר ללא הרף את דברי המשנה "בן שמונה עשרה לחופה", ואת הגמרא בקידושין "עד כ' שנה יושב הקדוש ברוך הוא ומצפה לאדם מתי ישא אשה, כיון שהגיע כ' ולא נשא אומר תיפח עצמותיו".

לי זה ממש לא מתאים. בישיבה בה אני לומד אף אחד לא יוצא לשידוכים בגיל כה צעיר, והנהלת הישיבה כלל אינה רואה זאת בעין יפה ומעודדת לחכות עם שידוכים עד גיל עשרים ואחת בערך. מלבד זאת אני מרגיש באופן אישי שאיני בשל עדיין, ואני רוצה להקדיש עוד כמה שנים ללמוד ולבנות את עצמי.

אך אבי שיחי' טוען שזו הלכה מפורשת, ושהדרך הנהוגה בישיבה שלי אינה נכונה. הוא טוען כי יש קשיים וניסיונות בשנים הללו, והנישואין יכולים לעזור בכך.

במבוכתי כי רבה החלטתי להפנות את השאלה אל כבוד הרב ולקבל דעת תורה בעניין - האם אכן ראוי להתחתן בגיל צעיר? האם המצב המקובל בעולם הישיבות אינו מלכתחילה? והאם יש מקום לתחושה אישית בעניין הזה ולהרגשה שכדאי לחכות קצת - או שעליי לקבל את דעת אבי ולצאת כבר כעת לשידוכים?

שלום וברכה, שאלתך אכן נוגעת בעניין מורכב ולא פשוט, ותשובתי נאמרה לאחר בירור

משולחתי של מרן

המכתבים באדיבות מכון מאור ישראל

כ"ח טבת תשל"ז

לכבוד

ידידי הדגול דורש טוב לעמו הרה"ג אברהם חזן שליט"א

רב המשטרה ובתי הסוהר בישראל.

שלום וישע רב,

בתשובה לשאלתו מיום ט' בטבת תשל"ז, אתכבד להשיבו:

שמותר לצלות הכבד בתנור חשמלי או גאז כשהוא מונח על רשת

מיוחדת מעל תבנית המשמשת אך ורק לשם צליית כבד כדי לקלוט את

דמו, ואין בזה חשש כלל.

מכל מקום, טוב שלאחר צליית הכבד, לפני שיבשלו בתנור החשמלי,

יסיקו את התנור במידה מירבית ככל האפשר במשך כחצי שעה, ורק לאחר

מכן יאפו או יבשלו בו.

בכבוד רב,

עובדיה יוסף

הונאה בכשרות

עולם הכשרות כלל אינו מונע 'אך ורק' ממניעים דתיים רווי יראת שמים... בעולם הכשרות יש מניעים כלכליים עוצמתיים וחזקים, לכן לא כל מי שמבקש כשרות בבית העסק שלו, במסעדה או במפעל שברשותו, עושה זאת כי מקפיד על כך שהלקוחות שלו יאכלו דווקא כשר, אלא היות וב"ה רוב הציבור בישראל צורך כשרות (לפחות מינימלית), לכן, זה כמעט לא רווחי להחזיק היום עסק של מזון שאינו כשר, ומכיוון שכך כמעט רוב העסקים בארץ הם כשרים ברמה כזו או אחרת.

עובדה מבורכת זו יוצרת בצידה את התופעה הנקראת 'הונאה בכשרות'. היות ויש בעלי עסקים המתעניינים רק בפר הכלכלי שיש בכשרות, מכאן הדרך לזיוף מתחילה.

העולם בכלל התחומים מלא בזיופים ובהונאות, וגם בעולם הכשרות עולם כמנהגו נוהג, לכן קיימת ברבנות הראשית מחלקה האמונה על עבירות הנקראות 'הונאה בכשרות' ולפי חוק כל מוצר שמצוין עליו שהוא 'כשר', אך הגוף הנותן כשרות אינו מוכר ברבנות הראשית, זה נחשב לעבירה פלילית הנקראת 'הונאה בכשרות'.

ב"ה שקיים עדיין 'חוק' טוב ומועיל במדינה הזו... הרבנות מאשרת כל גוף כשרות שבאמת עושה את העבודה, ומקפיד על כשרות ואפילו בסיסית, אם הרבנות לא אישרה את הגוף הרשום על המוצר זה אומר דרשני! למה הגוף המפקח לא בא לקבל אישור מהרבנות הראשית?? כללי הרבנות לא כל כך מחמירים, ואם את כללי הביקורת האלה לא עבר אותו 'גוף כשרות', הוא אומר שיש חשש כבד לנאמנות 'גוף הכשרות'.

בכל עת מתפרסמים ברבנות הראשית זיופים שונים ומשונים של כל מיני כשרויות שונות ומשונות בעלי שמות משכנעים במיוחד (איני יכול לפרט כאן את השמות אבל ניתן למצוא אותם בקלות באתר הרבנות הראשית), גופי כשרות שאיש לא יודע מה מעשיהם, מה רמת ההשגחה, מה רמת ההבנה בכשרות ולפי איזה רב הם פוסקים, לרוב על גופי כשרות אלו (המזויפים) אין לסמוך כלל.

כמו כן, גם בחלק מהרבניות המקומיות מפרסמים מפעם לפעם הזהרות בכשרות ובכללם 'הונאה בכשרות' כגון בעל עסק שהוסרה ההשגחה ממנו ובכל זאת ממשיך לספר ללקוחותיו שהוא נשאר ברמת מהדרין.

עזרת הציבור

על כל אחד ואחד מאיתנו מוטלת האחריות לבדוק האם מה שאנו מכניסים לבית הוא באמת כשר, לא מספיק שיש חותמת של גוף כשרות עם שמות משכנעים על גבי המוצר. הבד"ץ אינו מוכרז אל תצרכו את המוצר לפני שאתם מבררים אודות הכשרות שלו, בקו ההלכה הספרדי הקמנו שלוחה מיוחדת לעניין זה.

זה ברור שגם מחלקת 'הונאה' של הרבנות הראשית אינה יכולה לאכוף את ההונאות בכשרות במאה אחוז, בשביל זה צריך את עזרת הציבור, אם אתם רואים בד"ץ שנראה שאיש אינו מכירו, וכן אם ראייתם תקלה חמורה בכשרות בבית עסק זה או אחר יש לדווח לרבנות המקומית וזכות הציבור תלויה בכם.

כמו כן חשוב לוודא שבבית עסק שאתם קונים בו - 'תעודת הכשרות' בתוקף, תעודת כשרות שאינה בתוקף מעוררת שאלה. תוקף של תעודת כשרות הוא לחצי שנה, לכן ישנם מקרים שמסיבות טכניות התעודה עדיין לא הוחלפה, אבל יתכן ובאמת העסק לא בכשרות, לכן יש לברר זאת אצל משרגיח הכשרות המופיע על התעודה. בכל תעודת כשרות רשום שם המשגיח והטלפון שלו.

היו ערניים, וזכות הרבים תלויה בכם.

כסף כשר

ריבית לאור
ההלכה

הרה"ג משה יוסף שליט"א
מח"ס שו"ת ראש יוסף הלכות ריבית.
ר"כ להוראה בית דין.

מה עושים עם המינוס הזה...
.....

דוד התקשר לשאול האם יש בעיה לקחת את ההלוואה, אם בפועל הוא לא משתמש בהלוואה לצורך השקעה רווחית אלא רק לצורך כיסוי המינוס?

כתבו הפוסקים כשלווקח הלוואה ב'היתר עיסקא' בשביל הוצאותיו, יש לחוש בזה לאיסור ריבית, כיון שאינו משתמש בהם לעסק כדי להרוויח בהם, וכן מצינו בגמ' ב"מ (קד:): רבא אמר להכי קרו ליה עיסקא, דאמר ליה כי יהבינא לך לאיעסוקי ביה, ולא למשתי ביה שכרא. (פירוש, לכך נקרא שמו 'עיסקא' שקיבל את הכסף להתעסק ולהרוויח בהם לטובת שניהם, ולא להוציא על שתיית שיכר). ובכלל זה, מי שלוקח הלוואה בהיתר עיסקא לצורך טיול וכדו', שאין מכך ריווח אלא הוצאות לצורך הנאתו. וראה שבשו"ת צמח צדק (לובאוויטש סי' רח"צ) כתב שאם המקבל הוציאו לצורכו, אעפ"י שאח"כ נוטל מעות אחרים לעסוק בהן והרוויח, אינו רשאי ליתן את הריבית.

גם בשולחן ערוך הרב (ריבית אות מב) הזהיר על אותם אנשים שלווים בשביל עסקים, ורוצים להשתמש בחלק מהכסף לדברים אחרים. שאם הוציא יותר מחצי המעות שבהלוואה, בהוצאה שאין בה ריווח, כגון לצורך פרנסתו או פירעון חובו, בין מדעת הנותן שנתן לו רשות להוציא, בין שלא מדעת הנותן, אף שמיד החזיר מעות אחרים תחתיהן ונתעסק בהן והרוויח, אותו הריווח שייך ללווה, ואם נתנו למלווה אף אם לא קצץ ליתן ריבית, אלא נותן לו חצי מהריווח בין רב או מעט הרי זו ריבית גמורה. לפי שמיד שהוציא ביציאותיו נעשו מעות אלו חוב של הלוואה עליו ובאחריותו, ולא נשאר חצי המעות פקדון כדי שיהיה חצי הריווח לבעל הפקדון.

ובספר הליכות עולם למרן הגר"ע יוסף זיע"א (בהערה שבסוף פרשת עקב) הזהיר על כל פנים לכתחילה, שלא יקח בהיתר עיסקא לצורך הוצאותיו. אמנם בשו"ת שואל ומשיב (קמא ח"ג סי' קס) דן לעניין מלמד תינוקות שרצה לקחת הלוואות בריבית ובהיתר עיסקא, ושם העלה ש'היתר עיסקא' חל באופן זה שאדם נוטל לצורך מחייתו ופרנסתו, שאילולי הלוואה זו היה צריך למכור את נכסיו ואת עסקו שמנין לו רווחים, אי"כ הרי שגם ההלוואה שלקח לצורך כיסוי חובות, או טיול, הרי הם חשובים 'ריווח' שבעקבות כך הוא יכול להמשיך להרוויח מעסקו הקיים מבלי למכרו.

ולהלכה למעשה: סמכו הפוסקים להקל לקחת הלאווה לכיסוי חובות רק כאשר יש עסק אחר או תכנית חיסכון עם רווחים בבנק, וכמו מה שמצוי אנשים שיש להם השקעה בקופת גמל, וזכאים לקבל הלוואה כנגדה, והלקוח נוטל הלוואה אחרת כדי לא להשתמש באותן מעות שמרוויח בהן, כל שכן למי שיש לו דירה הנחשבת בפוסקים 'לעסק מרוויח', ומכיוון שנוטל את הלוואה אינו חייב למכור את ביתו וממילא חשובה ההלוואה 'כהלוואה לריווח'.

דיבור בשעת הקידוש

השתתפתי בשבת חתן בה נערכו כמה קידושים לאורחים הבאים זה אחר זה. בקידושים עלו כמה שאלות הלכתיות, בקידוש הראשון התחיל המקדש לדבר עם חברים אחרי הקידוש, לפני שטעם מהיין.

בקידוש שנעשה לאחר מכן נוצרה בעיה אחרת, חלק מהשומעים דיברו לפני ששתו מהיין. מה ההלכה בשני מקרים אלו?

תשובה לשאלה זו יש לחלק לשלושה חלקים.
א. במקרה **שהמקדש** דיבר דברים "שאינם קשורים לקידוש ולסעודה" לפני שטעם מהיין, צריך המקדש לחזור ולברך "הגפן" ואז לשתות. אבל על ברכת הקידוש אינו צריך לחזור מאחר ויצא ידי חובת ברכת הקידוש, והפסק הדיבור גורע רק בגלל שיש הפסק בין הברכה לטעימה ("ש"ע רעא סט"ו, ומשנ"ב סקע"ו).

אלא שנחלקו הפוסקים באופן כזה האם השומעים יכולים לשתות מיד מהיין כיוון שיצאו ידי חובת "הגפן", או שמא כיוון שהמקדש שהוציאם צריך לחזור ולברך, גם הם לא יצאו. ומחלוקת זו שייכת בכל אדם שמוציא את חברו בברכות הנהנין, ודיבר לפני הטעימה. **יש אומרים** שאכן לא יצאו (וכך גם מצדד המשנ"ב בסי' קסז סקמ"ג, ובביה"ל שם ד"ה אבל, והניח

ב. במקרה בו השומעים דיברו קודם טעימת המקדש, אם "אינם רוצים" לשתות מהיין, ישנה מחלוקת אם מותר להם לדבר קודם שהמקדש שותה. **יש הסוברים** שמותר, מאחר וכבר שמעו את ברכת הקידוש (ועי' בס' אז נדברו ח"ו סי' ט). **יש חולקים** שטעימת המקדש כמלוא לוגמיו הרי היא חלק מהקידוש, ואסור לשומעים לדבר

חוד החידה

חידודי הלכה
מעמקים

את התשובות יש לשלוח למייל:
alonim3030@gmail.com
או למספר טלפון 03.380.1106
שלוחה 2

ולסיום ההקלטה הקישו # תשובות ניתן לשלוח עד י"ג כסלו חובה לציין שם פרטי ומשפחה מספר טלפון ועיר מגורים - תשובות לא ברורות \ מלאות, או שחטרות פרטים לא יוכלו להכנס בהגרלה *ההגרלות על דעת קו ההלכה הספרדי

הזוכה מגיליון קודם
הבה"ח אלחנן בן פורת
ישיבת אורחות תורה

בנימין התקשר 'לקו ההלכה' אודות מה שבישל בטעות דבר איסור בתוך תבשיל, ורצה לדעת מה דין התבשיל והסיר, ולתדהמתו השיבו הרב: הסיר אסור וגם התבשיל אסור, אבל האיסור עצמו שבגללו הכל נהפך לאיסור נהיה היתר.

כיצד יתכן שבבישול האיסור נהפך להיתר והדבר המותר נהפך לאיסור?

ראה שולחן ערוך יו"ד סימן ע"ב ס"א

ר' עמרם חזן ופייטן גדול. באחד ממסעותיו לחו"ל התבקש ר' עמרם לעלות חזן לתפילת שחרית באחד מימות החול. אמנם, לר' עמרם הייתה שאלה בהלכות תפילה, ולאחר שביירר את ההלכה 'בקו ההלכה', השיבו הרב, בתפילת הלחש שלך תתפלל נוסח ברכה אחת, ובחזרת הש"ץ תחליף את הברכה ותאמר במקומה ברכה אחרת.

על איזו ברכה מדובר ומדוע השיבו הרב כך?

ראה ילקוט יוסף סימן ק"פ א"ב

סוד מדע ועשה טוב

זו הייתה מחשבה מפתיעה. תפנית של ממש, שלא התאימה בכלל לאופי העקשן והמתמדר שלי... אני בטוח שמשמים הכניסו לי את המחשבה הזו כשראו שאני באמת רציני ורוצה לפתוח פתח. שהרי הקדוש ברוך הוא הבטיח שלמי שפותח לו פתח כחודו של מחט יפתחו שערים גדולים.

חיפשתי תחום אחד להתחזק בו ולהיות קצת יותר טוב ממה שהייתי. חשבתי על תורה, אולי אקבע לעצמי שיעור יומי? אחר כך עברתי לתפילה, אולי אקפיד יותר ללכת לבית כנסת ולהתפלל בציבור? אולי אקנה לי תפילין מהודרות יותר? משם לשבת, אולי אתחיל ללמוד הלכות ברצינות ולהקפיד על דברים שעד היום קצת זלזלתי בהם? ואז חזרתי במחשבתי שוב לתורה, שנראתה לי הדבר הכי חשוב. ופתאום קפצתי לתחום אחר והתלבטתי אם לא כדאי להתחזק בשמירת שש שעות בין בשרי שתמיד היה אצלי דבר קשה מדי... מצד אחד פחדתי להחליט על צעד יותר מדי דרמטי שלא אצליח להתמיד בו, ומצד שני פחדתי לבחור משהו קטן מדי.

כשהתבלבלתי לגמרי החלטתי להתקשר לקו ההלכה. אם לא יועיל לא יזיק.

שיתפתי את הרב שענה לי בכל המחשבות עד כה, וביקשתי את עצתו והדרכתו. הוא שיבח מאד את כיוון המחשבה שלי, וטען שכך נכון לעשות, וכשביקשתי את עזרתו במציאת קבלה טובה ומשמעותית, הרהר רגע ואז אמר "בוא נתחיל עם משהו שאינו כל כך קל, אבל הוא חשוב".

הקשבתי לו בדריכות, מתוח מן ההתחייבות שבוודאי ידרוש ממני.

"אני שומע ברקע שירים לא כל כך כשרים. המילים שלהם לא נשמעות לי מחברות יותר מדי לעבודת ה', וכמדומני שיש בהם גם פריצות".

הסמקתי. המוזיקה ברכב באמת לא הייתה ראויה. דווקא הנמכתי אותה לפני השיחה, אך כנראה שהרב בכל זאת שמע...

הוא לא ראה את מראה פניי, וכך המשיך בקלילות "מה דעתך להתחיל בסור מרע? האם

אני חווה כעת בחיי תקופה מאתגרת, התמודדות לא פשוטה. כאשר אני משתף חברים במה שעובר עליי, אני מקבל כמעט תמיד את אותה תגובה: אתה צריך טיפול רגשי, כדאי שתעבור תהליך שיעזור לך.

אין לי ספק שכולם רוצים בטובתי, אבל משהו בתוכי מתמרד אל מול ההמלצה הזו, שנשמעת כמו מנטרה שחוקה, שהכל מדקלמים אותה שוב ושוב, 'טרנד' פופולארי של הדור שלנו שלא הוקדשה לו יותר מדי מחשבה.

מה קרה בדור שלנו שהכל הפך רגשי? למה טיפול רגשי הוא הפתרון לכל בעיה ולכל התמודדות? הרי גם פעם היו קשיים! מה עשו בדור הקודם כשחשו חרדה או מצוקה? מדוע אנחנו לא יכולים לעשות כמותם? האמנם אי אפשר לחיות איכשהו עם הקושי ולתת לנפש להתגבר בכוחות עצמה? מפני מה רק בדור שלנו יש פתרונות, טיפולים ומילים לכל תחושה?

האם יש משהו שהשתנה מהותית בדור שלנו?

שאלתך חשובה. היא מעידה על עומק ועל חשיבה עצמאית, שאינה מתייחסת למה שמקובל כמובן מאליו ודבר שאינו צריך בדיקה.

בטרם ניכנס לניתוח השאלה עצמה ולבירור השינוי המהותי שחל אצלנו, חשוב להקדים הקדמה קצרה, שהיא יסודית ונצרכת עד מאד: תורת הנפש איננה חידוש של זמננו! היא קיימת מאז ומעולם, ושורשיה נטועים במקורות חז"ל כבר מעת בריאת האדם.

בספרי קדמונים מובא שהאדם מורכב משלושה חלקים עיקריים: **גשמי, נפשי ורוחני**.

החלק הגשמי הוא הגוף - שהוא המעטפת החיצונית שאנו רואים בעינינו.

החלק הנפשי - כולל את עולם הרגשות, התחושות, החוויות והתגובות הפנימיות של האדם.

ואילו **החלק הרוחני** - זו הנשמה שמשפיעה על האדם לקדש את עצמו, שמעלה את החומר על ידי תורה ומצוות, ובזכותה

האם הפתרון הוא בעיה?

מעניק כל אחד משמעות לחייו.

כלומר: הנפש, וכל העולם הרגשי של האדם, לא נוצרו בדור שלנו! מאז בריאת האדם היה מקום לנפש שבו.

אמנם, אני בהחלט מסכים שכיום הנושא של הטיפול הרגשי הוא הרבה יותר מדובר, והשימוש בו נעשה רווח עד מאד.

מדוע?

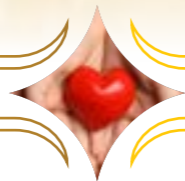
קיים שוני מהותי בין האופן שבו התמודדו אנשים בעבר, לעומת הדרך שבה מסוגלים להתמודד בדור שלנו. כך קרה שעל אף שהנפש האנושית הייתה תמיד רגישה, מתפעלת וכואבת, שכן זהו חלק בלתי נפרד מן האדם, היא הצליחה להתמודד בכוחות עצמה.

איך היא הצליחה להתמודד - ולמה כיום היא מתקשה לעשות זאת?

ראשית - משום שהחיים יצרו בה חוסן פנימי וחישלו אותה. העבודה הקשה ומאמץ הקיום היומיומי פיתחו באדם את יכולת העמידה מול אתגרים. כיום, לעומת זאת, אנחנו חיים בדור של נוחות, מהירות ושפע. כמעט כל צורך שלנו נענה מיד, ומשום כך מעולם לא פיתחנו בעצמנו את הסבלנות וכל עיכוב קטן מרגיש לנו קושי גדול. ההרגל לחיים קלים ולפתרונות מידיים גרם לכך שהנפש פחות מאומנת להתמודד עם המתנה, חוסר שליטה או כאב. במילים אחרות: רמת החיים הגבוהה בדורנו יצרה אצלנו רגישות יתר, והנפש חלשה יותר ופחות מסוגלת להתמודד.

שנית - מפני שנעשינו חלשים יותר. הגוף נחלש, בשל התזונה המודרנית העמוסה בסוכרים ובחומרים מעובדים, שמשפיעה באופן ישיר על כימיית המוח ועל יכולת הוויסות הרגשי. הוא נחלש גם בגלל חוסר שינה ועומס עבודה שהפכו לדבר נפוץ ומקובל - וכשהגוף נחלש גם הנפש מאבדת שיווי משקל.

ולצד זה הנפש נחלשה כתוצאה מצריכה מתמדת של ידע, שיוצרת עייפות רגשית ולחץ קבוע, וכך אווזים בנפש בלבול רגשי ושישיות.

הערכה שאינה תלויה בדבר

אכן היסוד השני לנפש בריאה: הערכה

כל ילד נושא בתוכו שאלה סמויה: "אתם רואים אותי? אני חשוב לכם?"

כשאנחנו לומדים לענות לו - לא רק במילים, אלא בלב - אנחנו לא רק מחזקים את הביטחון שלו, אלא בונים לו מצע רגשי יציב ובריא לכל החיים.

תארו לעצמכם ילד קטן, בן 5, חוזר מהגן עם ציור. לא יצירת מופת. קצת קשקושים, אולי כמה צבעים לא במקום. הוא מתקרב אליכם בעיניים בורקות, ומחזיק את הציור כאילו זה אוצר. מה הוא באמת שואל כשאומר: "תראו מה ציירתי?!"

הוא לא מחפש מחמאה על כישרון ציור. הוא מחפש מבט. הכרה. הערכה.

בדיוק שם, ברגעים הקטנים האלו, נבנית או נסדקת הנפש שלו.

כשאנו מדברים על הערכה ישנם שני חלקים: החלק הפשוט יותר הוא הערכה קלאסית - כשעשינו מעשה מיוחד מעבר לרגיל ומעריכים אותנו על כך, לעיתים אף מתפעלים ממש. החלק העמוק הוא הערכה בסיסית יותר - ההכרה במי שאתה, איך שאתה, בתחושות והרגשות, ברצונות שלך... ההכרה הזו מתחילה בשלב הכי מוקדם

של הילד, בשלב בו התינוק בוכה כשהוא רעב או קר לו, והוא מקבל מענה באופן די עקבי. לאט לאט נתפס בתודעה שלו שהוא לכשעצמו מישהו שראוי לכבד את הצרכים והרצונות שלו. וכשהוא גדל לילד, במידה והוא ממשיך לחוות כבוד מהסביבה לרגשותיו, צרכיו ורצונותיו - הדימוי העצמי שלו נעשה חיובי, והתפיסה שלו על עצמו היא "אני מישהו ששווה. יש לרצונות ולרגשות שלי מקום".

כאשר ילד מרגיש שמעריכים אותו, הוא מרגיש בטוח להביע את עצמו ולחלוק רגשות. הוא מרגיש שנוכחותו בעולם משמעותית. שהוא לא רק "עוד אחד", אלא אדם שלם עם ערך פנימי, מישהו שיש לו רצונות משלו. זה מעניק לו תחושת שייכות עמוקה, ביטחון עצמי, ואמונה ביכולתו להתמודד עם החיים. גם אם נכשל, גם אם טעה - הידיעה שיש מי שרואה את המאמצים, את הרצון, את הלב - מחזקה אותו, ומרימה אותו שוב. הוא יודע שלא ישפטו אותו על רגע של חולשה, אלא יכירו גם את נקודות האור שבו.

ילד שלא זוכה להערכה או כבוד בסיסי - עלול לגדול בתחושת ריקנות. הוא עלול לנסות לְרַצוּת את האחרים כל חייו, משתי סיבות: א. כדי לנסות לקבל פיסת יחס, שאולי תמלא משהו בחלל הענק שקיים בתוכו. ב. והוא העמוק יותר, בתפיסה הפנימית שלו הוא לא מישהו בעל זכות לחשוב או לרצות אחרת - הדרך היחידה

שלו להרגיש קיים זה רק דרך כך שהוא בצד של האחר. לפעמים החלל אף עשוי להוביל לחיפוש אישור חיצוני בכל מחיר - דרך התנהגויות קיצוניות, הישגים כפייתיים, או לחילופין - הימנעות מאתגרים מחשש לאכזבה. ילד כזה ירגיש "דיק מבפנים", לא בטוח בעצמו, וייתכן שאף יתקשה לפתח קשרים בריאים.

לכן, הערכה היא לא תוספת. היא חיונית, בסיסית, ממש כמו לחם ומים.

מהי הערכה אמיתית? הערכה שאינה תלויה בתוצאה.

אחת הטעויות הנפוצות היא להחמיא רק כאשר הילד הצליח. ילד שלמד למבחן אך נכשל - זקוק דווקא אז לשמוע: "אני גאה במאמץ שהשקעת". כשילדה מסדרת את החדר בפעם הראשונה - לא נשפוט את הביצוע, אלא נציין: "שמת לב לפרטים! כל הכבוד!". כך, הילדים מבינים שהערכה שלנו היא כלפיהם עצמם - ולא רק כלפי התוצאה.

ככל שנרבה להעניק הערכה מדויקת ואמיתית - כך נבנה את מצע הנפש של ילדינו בצורה יציבה ואוהבת. זו משימה יומיומית, אבל התמורה שלה - נאצחית ומאוד משמעותית.

במאמר הבא אי"ה נרחיב על אבן היסוד השלישית - ביטחון.

גיל ההתבגרות או גיל ההתגברות?

כהורים, אנו חווים שינויים לאורך התפתחות הילד. הרש"ר הירש בהקדמה לספרו חורב, מתמצת את השלבים השונים בקשר של הורים עם ילדיהם, בהקדשתו הקצרה לספרו (חורב), הוא כותב בזה הלשון: "להורי - שומרי בימי ילדותי, מדריכי בימי נערוּתִי, וידידי בימי בגרותי". ננסה לבאר את המילים הקצרות:

בקצה הצעיר של הסקאלה, כאשר הילדים קטנים, הם זקוקים ל"שומרים". אבא ואמא שיאסרו עליהם ללכת לכביש בלי השגחה, או שיגידו להם ללכת לישון בזמן. הילד מופעל ממנגנון שרוצה לְרַצוּת ולחקות את הוריו ששומרים עליו. כלי העבודה של ההורים, כוללים גם עונשים וחיזוקים, משמעת וסמכות ישירה, שנותנת לו בטחון הכרחי.

בקצה השני של הסקאלה, כשהם בוגרים, הקשר מושתת על ידירות. כמובן, יש דיני כבוד ויראה להורים, אבל עיקר הקשר הרגשי בין בוגרים להוריהם, הוא בסיס הידירות.

הדרך להגיע לכך היא דרך שלב הנערוּת, שלב ביניים מאתגר, שבו תפקידנו אינו להיות שומרים, אלא להיות מדריכים, מורי דרך. וזה לא קל, כי למרות גודלם הפיזי, הנערים שלנו זקוקים לשמירה. זהו אתגר, מכיון שהם לא מוכנים לקבל שמירה, הם בגיל שמאתגר אותם לחפש את עצמאותם, ואנחנו - נמצאים במילכוד. הנער עובר שינויים, הורמונליים, פיזיים, חברתיים. פתאום הוא נהיה ביקורתי כלפיהם, כלפי דרכם, ובמקביל - מנסה לפתח זהות עצמאית. הוא מנסה לבחור בעצמו את הערכים שלו, ובדרך מערער ומפקפק בערכים של הוריו. הרש"ר הירש כותב שלכן הוא נקרא: "נער", כי הוא מנער, מנענע ומשליך מעליו ערכים רעים וטובים. הוא מנער מעצמו את העול - וזו מהותו ושמו. כך היא דרך תהליך ההתפתחות של כל נער ונערה, רק שיש שוני בין נערים

שונים לדרך שהם חווים את שלב ניעור העול.

בשלב הנערוּת הילד מפקפק בערכים של הוריו. אם הוריו יראו לו בשלב זה דחיה, הם רק מרחיקים אותו יותר. אם הם מחלקים בין ההתנהגות השלילית, לבין עצם האהבה חסרת התנאי אליו כבנם, הנער מקבל בכך כלים לחזור ולאמץ את הערכים של הוריו, ככל שהוא ילמד להכיל מורכבויות. אבל עד אז - ההורים הופכים לשמש פחות כמורי דרך יותר בתפקיד של כספומט... ועל הדרך הוא מנסה לְרַצוּת איזה עדר של חברים, שהוא כל כך מנסה להשתייך אליו. זה אתגר שמחייב היערכות.

יש פתגם מפורסם שאומר כך: "כאשר כלי העבודה היחיד שיש לך בארגז הכלים הוא פטיש, כל העולם נראה לך כמו מסמרים". ארגז כלי עבודה של הורים לילדים קטנים אכן מחייב פטיש, וזה גורם להורים לפתח ולשכלל טכניקות לדפוק חזק ובסמכותיות, כל מה שהם מאבחים כחוצפה או כהתמרדות. אבל כאשר מנסים לחנך בסמכותיות ובציווי נערים בגיל ההתבגרות, זה בדרך כלל לא עובד. באופן טבעי, מנסים פטיש יותר כבד, ודופקים יותר חזק, אבל זה לא יעזור. ניסיתם פעם לדפוק בורג עם מסמר? זה רק יכול לשבור אותו... גם נפש הנער, למרות הדרך בה הוא מתעקש להיראות, היא בעצם די שבירה, מה גם שבמבחן התוצאה - השיטות הרגילות כבר לא עוזרות, ולכן צריך כאן כלי עבודה נוספים. יותר מתוחכמים, פחות כוחניים.

"כי בְּתַחְבֵּלוֹת תַּעֲשֶׂה לָךְ מִלְחָמָה". איך מצליחים להשפיע על נער מתמרד שמסרב לקבל סמכות? יש כאן תורה חדשה ללמוד, תורה של העברת מסרים סמויים, בתקשורת נכונה, עם הרבה אמון ואהבה, הומור, להשפיע מסרים בצורה שתתקבל על לב הנער. העיקר הוא להאמין שבתוך ליבו של הנער קיים יסוד טוב ששואף לתורה ועבודת ה', וגם כעת הוא לא אבד לנצח, אלא שהוא כעת רדום, וכל המסרים והכלים, מטרם לעורר מחדש, לאט ובזמן הנכון, את היסוד החיובי שבנפשו.

זה מחייב לתת אוטונומיה, עם הרבה אמונה, טיפוח, סיוע, ראיית הטוב והעצמה, לא דרך משמעת סמכותנית, אלא בדרכי נועם. לפתח ידידות, לשמוע ולהקשיב באמת. וגם לתת לו מקום לבחור בעצמו בין טוב לרע, בלי פיקוח וביקורת מתמדת מצידנו. זה גם חלק מהענין. כך ניתן לגדל נערים שבאמת רוצים להיות צדיקים, ולא נערים שרק בזמן שאנחנו בסביבה הם שמים מסכה של צדיקים. כמובן שלפעמים זה לא פשוט לבצע, במיוחד עם יש עוד מורכבויות (כמו הפרעות קשב, רגישות יתר, טראומות וכו'), או כאשר נעשו טעויות והיחסים טעונים. ובכל זאת, עם הרבה תפילה, בעזרת ה' תמיד אפשר לתקן, ועוד נזכה להרבה נחת!

לשמיעת קו החיזוק: "אבות על בנים" של הרב אורי זוהר זצ"ל בנושא חינוך, ניתן להתקשר: 08.313.7881

החיים הטובים
זוים בריאים כאר
הודות

כיצד מרפאים
סוכרת - 4

הסוכרת והטיפול הטבעי

הרב ישראל בקרמן - מומחה לאיזון
סוכרת וירידה במשקל

ניתן להגיע לריפוי מוחלט.

הנחיות בריאות כלליות - בתקופת הריפוי חשוב לתת לגוף את התנאים האופטימליים שיקלו עליו במלאכת הריפוי. ולכן מומלץ לשמור על תזונה קלה לעיכול המפחיתה עומס.

מאכלים כבדים דורשים אנרגיה עיכולית רבה שמורגשת בצורת כבדות ועייפות אחרי האוכל. האנרגיה הרבה שמתועלת לעיכול ולפירוק המזון גורמת לנו להרגיש כבדים ועייפים.

כאשר נצרוך תזונה בריאה יותר וקלה לעיכול, האנרגיה שתתפנה תשמש לגוף לצורך פינוי פסולת וריפוי.

בתזונה כזו נקפיד בין היתר על מזונות קלים לעיכול, אכילה בשעות נכונות, ועל צורת אכילה תקינה.

אכילת מזונות בריאים מעניקה לגוף את הצרכים הבסיסיים ביחסים הנכונים ומונעת פסולת, מה שתורם מאוד לתהליך ניקוי הקולטנים.

אילו מזונות כדאי לצרוך בתקופת הניקוי והריפוי?

בתקופת הריפוי נרבה באכילת: ירקות חיים, ירקות מבושלים, קטניות (בנוגע לקטניות ארוכות במאמר נפרד, אילו קטניות כדאי לאכול יותר, ומהי הדרך הנכונה להפחית על ידן את רמות הסוכר בתקופת הריפוי) ...

מצא את ההבדלים (לפחות 7 ההבדלים)

"אם לא בריתי יועם ולילה חוקות שנים וארץ לא שעת" זמן חורף בהיכלי הישיבות והכוללים

הלכה בתמונה

עצות שילוח הקן מייצגת רק במקום הפקר.

עצות תוספת שבת:

ישנה עצוה להוסיף עקדש על חול ולכן עצוה לקבל את השבת קדם שקיעת החמה.

תמידים?

למען יאריכון ימיה

התשובות ערכו ע"י הרב בן ציון טלדברג ע"פ פסיקת האו"ר רב יצחק זילברשטיין שלי"ט א

שאלה: האם עתך לבן לבקש טאבו להסיעו לעמקם טונים. ועה הדון כטאבו עצוה עניצו להסיעו?

תשובה: אסור לבן לבקש טאבו להסיעו אלא אם כן הבן זקוק לנסע לדבר עצוה אבל כשהאבא לוקח את בט עניצו עתך אהבה ושמחה עתך לבן לקבל ואם נראה טאבו עושה זאת בקשי ובחסד בררה אסור לקבל.

בכל פעם שמקדשים על היין בשבת מכסים את החליות בעפה. למה עושים כן?

א. כדי שאם ישפך היין לא יזקק החליות ויהיה בזיון אוכלין.

ב. היות ונתן לקדש גם על הפת לפיכך שלא תתביש הפת מכסים אותה.

ג. תשובה ב נכונה. ועוד שיש לכסות את הפת כדי לדעות לטן שהיה מכסה עלעעלה ועלעטה.

שעוואל התפלל תפלת שמונה עשרה ולפתע לידו בערחק פעה צעדים נפל חומש על הרצפה. האם עתך לשעוואל לפסוע ולהרים את החומש?

א. בודאי אסור. הרי הוא עועד לפע עלק.

ב. עתך רק להתכופף אבל אסור לפסוע.

ג. אם הדבר עפריע לרפוז בתפלתו - עתך לפסוע.

הזוכה ברחפן: דניאל פנחסוב נ"י קהילה תניכי הישיבות בני ברק
הזוכה בקונסולת משחקים: ישראל מאיר שמסין ב"כ מסילת ישרים, זכרון יעקב

משחק המטרידוניה של קו ההלכה

יודעים את שתי התשובות?? שילחו אלינו ותכנסו להגרלה של 2 זוכים זוכה אחד ברחפן מקצועי וזוכה שני בקונסולת משחקים כשדה - 400 משחקים

את התשובות עתן לשלוח:

03-3801106

(אחרי ההודעה להקיש # ואח"כ 1)

או בעייל:

alonim3030@gmail.com

תשובות עתן לשלוח עד י"ג כסליו חובה לציון שם פרטי ועשפחה עספר טלפון ועיר עטורים תשובות לא ברורות או שחסרות פרטים לא יוכלו להיכנס בהגרלה

קרין טרבלסי AM

יועצת זוגית
ומאמנת אישית
להצלחה, מנהלת
שלוחת שלום
בית בקו ההלכה
054.5969.413

התיווך ביניכם אינו משפט

בעלי ואני נשואים 6 שנים ויש לנו 4 ילדים שיהיו בריאים.

תמיד היו חילוקי דעות ביני ובין בעלי ובחצי שנה האחרונה המצב בבית החמיר, האווירה לא נעימה ושנינו מרגישים שאנחנו מתרחקים זה מזה. פניתי לשלוחת שלום בית בקו ההלכה הספרדי, פתחתי את הנושא מול היועצת שענתה לי ולאחר שהקשיבה ושאלה אותי שאלות היא המליצה שכדאי שנלך ליעוץ זוגי.

אני מאוד מפחדת שיעוץ זוגי יחמיר את המצב, שיועצת תגיד למשל שהוא צודק ואני אשמה וזה בכלל ישבור אותי. מה באמת עושים ביעוץ זוגי?

שלום לך אישה יקרה,

אני בהחלט מבינה את התחושות שלך, ממקום של פגיעות את חוששת להיחשף לביקורת שתחליש אותך עוד יותר.

חשוב להבין שכאשר זוגות מגיעים לשלב שבו מישהו מציע להם לפנות ליעוץ זוגי, לא פעם מתעוררת תחושת פחד או התנגדות. אחת הדאגות הנפוצות ביותר, בעיקר אצל נשים, היא החשש שהיועצת "תבחר צד", תקבע מי צודק ומי טועה, ובכך תעמיק את המריבות במקום להקל עליהן. חשוב לדעת שיעוץ זוגי אינו שדה קרב שבו מחפשים אשמים או מנצחים, אלא תהליך טיפולי עדין שמטרתו להבין לעומק את הדינמיקה שנוצרה בין בני הזוג, ולא את מי "התחיל".

בבסיס כל מערכת זוגית עומדים צרכים רגשיים עמוקים של שני הצדדים: צורך בקרבה, בהערכה, בהקשבה, בכבוד ובתחושת ביטחון. כאשר הצרכים הללו אינם מתמלאים באופן מספק, נוצרת תקשורת לקויה שמובילה למתח, לתסכול ולכאב. לא מתוך רוע או כוונה לפגוע, אלא מפני שכל אחד מנסה בדרכו להשיג תשומת לב, הבנה ואהבה. עם הזמן, נבנים דפוסיים אוטומטיים של תגובה: הוא נסגר,

היא מתפרצת, הוא מתרחק, היא נעלבת ועוד, והמעגל הזה חוזר על עצמו שוב ושוב.

תפקידה של היועצת הזוגית הוא לא לשפוט, אלא לתווך. לא להכריע מי צודק, אלא לעזור לשני הצדדים לראות מה עומד מאחורי ההתנהגות שלהם ושל בן או בת הזוג. היא מסייעת לתרגם את ה"טענות" לשפה רגשית, להבין מה באמת כואב שם, מה חסר, ומה כל אחד מנסה לומר דרך הכעס או השתיקה. בתהליך היעוץ נוצר

בהצלחה רבה.

לא מדברים עושים!

מהפכת השידוכים החרדית:
"שידוכים כהלכה" משונה את כללי המשחק
ועכשיו עם הגרלה ייחודית
למביאים חברים!

בזמן שכולנו מדברים על מצוקת השידוכים, יש מי שבוחר לעשות - ולא רק לדבר.

רפואי.

התוצאות - מרגשות מחש

מאז ההשקה, מספר ההצעות שעוברות דרך המערכת הולך וגדל בקצב מסחרר.

בממוצע, מעל 900 הצעות שידוך חדשות מועברות מדי חודש על-ידי צוות השדכניות - וכל זאת באחריות, בדיסקרטיות מלאה, ובליויי אישי.

התגובות מהשטח מרגשות במיוחד. רווקים ורווקות מספרים על תחושת ביטחון, על הוגנות, ועל סבלנות אמיתית מצד הצוות. לא מעט מהם כבר יכולים לומר היום - "מצאתי את זיווגי בשידוכים כהלכה".

זה, אולי ההבדל הגדול מכל מה שהכרנו עד היום: לא עוד מערכת קרה שמסתפקת בשמות ובגילאים, אלא בית חם שבו כל שם מקבל יחס של נשמה יקרה, וכל הצעה נבדקת בכובד ראש, מתוך תחושת שליחות.

הצטרפו, עזרו לאחרים - וגם תוכלו לזכות!

כעת, הנהלת הפרויקט יוצאת ביוזמה חדשה ומרגשת במיוחד:

כל אחד ואחת מהציבור מוזמנים לקחת חלק בזיכוי הרבים ולהצטרף למעגל הממליצים של "שידוכים כהלכה".

איך זה עובד? פשוט מאוד:

אם יש לכם חבר, חברה, בן משפחה או מכר שעדיין לא נרשם - כל שעליכם לעשות הוא להפנות אותו לטלפון של מחלקת השידוכים או לאתר **שידוכים כהלכה**, ולבקש שברגע ההרשמה יציין את שמכם כמי שצירף אותו.

בכל פעם מישהו נרשם בזכותכם - אתם נכנסים אוטומטית להגרלה הגדולה על **2,000 ש"ח במזומן!**

אבל מעבר לפרס, יש כאן משהו גדול הרבה יותר: כל שם שאתם מוסיפים למערכת הוא נשמה נוספת שיכולה למצוא את החצי השני שלה.

יש אנשים שמחכים שנים להצעה מתאימה - ויתכן שבזכותכם זה סוף-סוף יקרה.

מיזם של שליחות, לא של רווח

חשוב לדעת: ההרשמה לאתר "שידוכים כהלכה" **חינמית לחלוטין.**

המיזם נבנה לשם שמים, מתוך מטרה לעזור לציבור הרווקים והרווקות למצוא את זיווגם כהלכה ובשמחה.

רק לאחר השידוך, וב"ה כאשר מתקיימת חתונה - נדרש תשלום סמלי של **3,500 ש"ח לשידוכים**, כמקובל בעולם השידוכים.

בעולם שבו כולם מדברים על משברים, "שידוכים כהלכה" מביא רוח של עשייה, תקווה, ואמונה.

כל מי שמצטרף למעגל הזה - בין אם כשדכנית, נרשם או ממליץ - הוא חלק ממפעל חיים אמיתי שמקים בתים בישראל ומחבר לבבות.

אז אם אתם מכירים רווק או רווקה שעדיין לא נרשמו - זה הזמן לשלוח להם את מספר הטלפון של מחלקת השידוכים שלנו, לבקש שיציינו את שמכם כאלה שהמליצו להם להירשם, וכך תיכנסו להגרלה הגדולה. (או לחילופין חפשו את אתר "שידוכים כהלכה", ושלחו את הקישור לחברכם).

כי ב"שידוכים כהלכה" - כל צירוף הוא מצווה, וכל מצווה יכולה להפוך לבית בישראל!

טלפון של מחלקת השידוכים: 0722.733.744
בשמחות!

*3030

קו ההלכה הספרדי

1

עברית

שלוחה 1

5

כשרות

4

ריבית

3

מסונת

2

טוהר

1

הלכה כללית

שלוחה 2

5

רפואה ופריית

4

חינוך

3

נער מתמרד

2

רגש לפני

1

שלום בית

שלוחה 3

4

חברותא
5 דקות

עם רב או רבנית

3

שידוכים סענה למתחזקים

2

1

רבנית לנשים

שלוחה 6

2

דף דיומי שיעורים קורסים

1

3

הוצאת אדרונת

2

הוצאת חסד

1

שלוחה 4

שלוחה 5

6

שיעורי ורב
שלום ארוס

5

שיעורי
נשים

4

בקול
שיעורי השנה

3

פרישות
קדמות

2

שיעורי
הפרישה

1

0

שידור חי
מקול ההלכה

*

מכירות
והדפוס

8

מוקד כיפור

7

שיעור יומי